

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 3 frt. 50 kr. egy hóra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő

Koncz Ákos.

Kiadó s laptulajdonos.

Kutasi Imre

Szerkesztőség: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet).

Kiadóhivatal: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint).

Hirdetések a legmersekeltebb árszámítás mellett vétetnek.

Egyes szám 4 kr.

Ujságírók erkölcséről.

Debreczen febr. 26.

Határozott sikere volt annak az ellenzéki képviselőnek, aki a tegnapi ülésben, elég higgadtan és tapintatosan, ráutalt a sajtó némely félszagségeire, neveltlenségeire és rossz szokásaira. Ugy sejtjük, hogy ha véletlenül zárt ülésben adta volna elő Makfalvy Géza képviselő ur interpellációját — czigányok, hirlaptudósítók és szerkesztők kizárásával — egyenesen fenomenális lett volna a sikere. A felszínre került eme hangulaton nem csodálkozunk és el sem szörnyüködünk rajta. Történelem és pszichológia egyaránt arra tanítottak bennünket, hogy mindig a drámai igazságszolgáltatás egyik legszebb virágát látták abban, amikor valahol véletlenül a szolgabíró huzták a deresre. Ugyanilyen lélektani processzus folytán jól esik minden embernek, amikor kemény bírálatot mondanak a sajtóról és kritizálják a kritikusokat.

Eleve kijelentjük, hogy nincs szándékunkban mindazokat tagadni, amiket Makfalvy Géza képviselő ur ma a sajtó némely kinövéseiről elmondott. Távol áll tőlünk különösen, hogy a sajtószabadságot azonosítsuk egynémely jelenséggel, amelyet utjabban a hirlapkolportárs körül tapasztalunk. Sőt helyesebb azokat az intézkedéseket, amelyeket a belügyminiszter e részben bejelentett és óhajtjuk, hogy teljes szigorral végre is hajtassanak. Azonban valamint mi nem állítjuk, hogy a sajtó

némely kihágásainak megfélézése a közszabadság elleni merényletet képez, épp úgy tiltakozunk az ellen, ha bárki is az egész sajtót egy kalap alá vonja és nagy általánosságban a mi erkölstelenségünkről és indiskréti hajlamainkról beszél.

Igenis, belátjuk, hogy a modern ujságírásnak a hangja sokszor durva, itélete kiméretlen, nyilatkozatai sértők és igazságtalanok, erkölsei a kornak minden frivolitását visszatükrözzék. Ámde, aki ezekkel előáll, attól méltán kérhetjük, vajjon egyedül a sajtó fejlődött-e ily irányban és nem jobb-e a magyar sajtó még ma is, tisztességtudásban nem magasabban áll-e még ma is, mint a kontinens legtöbb országának a sajtója? Nem szabad ezeket a dolgokat a tíz és husz év előtti mértékkel mérni. Mert nemcsak a sajtónak a hangja és az erkölse változott, hanem más lett, és hozzáteszzük: nyersebb lett a parlamentnek, a művészetnek, az irodalomnak, a színészetnek, a szalonoknak, a társadalomnak a hangja, modora, érintkezése, erkölce, fellépése és egész élettelfogása.

Mikor így megváltozott körülöttnk minden, akkor feltehető-e, hogy éppen a sajtó maradt volna meg olyannak, amilyen volt régebben? A sajtó haladt és fejlődött a korról, a társadalommal, az irodalommal, a művészettel, a törvényhozással; de igazság szerint senki sem állíthatja, hogy haladása rohamosabb volna, hogy kihágásai az elitlést inkább provokálják, hogy titkos betegei — mert ilyenekben sincs hiány — veszedelmesebbek azoknál, amelyekben

bármely más politikai vagy társadalmi tényező sinlik.

Tovább megyünk és azt mondjuk, hogy a sajtó sokszor fékező konzervatív elem, mert még mindig igen sokan vannak munkásai sorában, akik inkább összetörnek tollukat és hátat fordítanak mesteriségüknek, semhogy oly kihágásokra ragadtassák magukat, amilyenek a sajtó körén kívül meglehetősen gyakoriak.

Mindamellett nem tagadjuk, hogy sokszor komoly aggodalommal nézzük a zsurnalisztikának némely új hajtását. Eszünkbe jut ilyenkor egy reminiscenzencia, amelyet a második császárságnak republikánus történetírója feljegyzett. Mikor III. Napoleon már sehogy sem tudott boldogulni a nagy republikánus közlönyökkel, amelyek aláásták dinasztijának létét és az ő tekintélyét, akkor a vörös herceg a következő tanácsot adta neki: „Sir! A nagy és befolyásos lapok ellen csak egy módja van a védekezésnek: alapítani kell lapokat, kis lapokat, olcsó lapokat, szegény lapokat, olyan lapokat, amelyek anyagi és erkölcsi erő nélkül szűkölködnek. Ezek aztán annyit fognak hazudni, veszekedni, lármázni, hogy megutáltatják a közönséggel az egész sajtót.“ Ez volt Napoleon hercegnek a terve, amely csak részben sikerült, mert a közönség mindig és minden országban tudott különbséget tenni a sajtó tisztességes és nem tisztességes munkásainak a nyilatkozatai között.

Nálunk is sok tulhajtás kapott lábra. Ezt mi nem tagadjuk; mások pedig ne

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

HITEM.*)

Irta: Kovácsi Kálmán.

Még egy-két év, tudom, tovább nem élek,
Viselve lelkem fájdó bánatát . . .
Jobb is lesz ott a csöndes sír ölében,
Melynek dicsőség nélkül adtok át.

Mely egy fénylő világot zár magába,
Egy sóhaj árán szívem is kihül . . .
Ha róla majd, mint őszi lomb, lehullott
A végső dal bus hattyu-énekül . . .

Lehet tavasz, százsorszép, délibábos,
Szirom eső omolhat majd reám . . .
Lehet fölöttem nyíló rózsá-erdő . . .
Csalogány zenghet lombok alkonyán:

Tavaszt . . . virágot . . . dalt se bánok akkor
Se földi létnek üdvét, mámorát —
Csöndes világom álmain merengve,
Csak alszom ott lenn boldogan tovább.

Még addig egy-egy eszmém, dalba öntve,
A szellő szárnyán szét fog szállani —
S átszebbülnek bubánatom tűzében
Ábrándos lelkem kedves álmai . . .

*) Mutatvány szerző H a j n a l á l m o k című
mel megjelenő költemény-kötetéből.

Igy várom, így, dalolva a halált is
S mit eldalolni nem bírok — hiszem:
Eszméim lángját sirom éjélebe
Örök napfénynek innét — elviszem!

Hitvány!

Irta: Satanella.

Az igaz, hogy furcsán cselekedett. Olyan különösen, rémségesen hangzott a lövés hangja ott a fényes, uri násznép között, bizony, kellemetlen refrénje volt az „igen“-nek, mely a mátkapár ajkairól elhangzott.

S nem is a leányt nézték, hanem őt, a férfit, de ő nyugodt maradt, oda se ment, meg sem nézte az összeroskadt leányt, hanem arájának nyujtotta karját, azt vezette ki, mintha nem is ismerte volna amazt soha. Pedig nem volt egész oly nyugodt; nem sajnálta, bo szankodott a leány felett. Mintha bizony ő lett volna az első, kinek boldogsága felett elhalap valamely önző férfi, de azért nem öli meg magát a leány és — és ő kereste az utolsó hetekben, szeretett volna neki mondani valamit, maga sem tudta mit, de a leány kerülte és ha mégis találkoztak, olyan mosolygó volt és hideg — megközelíthetlen. Igaz, mit is mondhatott volna, hisz regélt eleget a világ, a fényes, nagy vagyonról, jegyese nászajándékáról.

A jegyese — most már asszony, az ő hitvese, de egyszerre olyan idegen neki, nem,

nem szerelemből vette el, nevetséges, de nem is volt ellenszenves előtte, de ha a másik jól talált, meghalt, akkor az nagy baj leszen, nagy baj. S jól talált — meghalt. Hisz nem nem ritkaság egy lány megsemmisülése, de ez esetben nagyon is feltűnő volt, egész botrány.

A társaság, a világ álszentes romlottságában szívesen szemet huny, de hiába, most nem lehetett.

Elitelték a férfit, nem nyíltan, oh nem, de azért lassan nehezedett reá az a bizonyos valami, mit kimondani nem lehet, minek se neve, se alakja s mégis létezik. Köszöntöttek neki, de nem nyujtottak kezét; felkeresték aktuális, hivatalos ügyekben, a magánembert mellőzték.

A férfi látta, érezte ezt, de nem tehetett ellene, még csak nem is panaszkodott, szemrehányásra sem volt oka, mindenki előzékeny, udvarias volt iránta és barátságot kérészkolni lehetetlen.

Aztán nem csodálkozott rajta, önmagát is megvetni kezdte, valami magyarázhatlan undort érzett minden iránt.

A pompa, mit neje lakába hozott, terhére lett, minden melegebb önzést elfojtott az a másik, azt látta maga előtt rövid ruhában, mint viruló gyermekleányt s mit állt előtte lesütött szemekkel, biboros arczezal és eszépséges kép mellett az asszony csunya volt és elhervadt. Mikor élt, nem törődött vele, el-

tulozzák! Mert aki a sajtóban él, az tudja hogy a legkegyetlenebb bíráló némelykor nem a proletár újságíró „egyén“, hanem a jó, némelykor a „legjobb“ társasághoz tartozó „ur“

Nem vezetjük azért be mégsem a közönséget a hírlapirodalom kulisszái mögé. Helyes dolog az, hogy csak a cirkuszban eresztik a közönséget a kulisszák mögé, lévén, hogy a ló az egyetlen színész, aki a kulisszák mögött éppen olyan szép, mint a kulisszák előtt. — Így hát minden további illusztrálás nélkül, oda állunk a mi kis színpadunkra és válaszoljuk a mai interpellációra és sok más hasonló interpellációra a következőket:

Hogyha a parlamentben nem gyanúsítanak személyeket és pártokat, hiszi-e valaki, hogy akkor a sajtóban olyan sűrűn szólalna meg a gyanúsítás?

Ha a salonokban nem uralkodnék a nagy Galeotto, hiszi-e valaki, hogy az újságok mernének berontani a családi élet szentélyébe?

Ha a művelt és előkelő társaságnak a hangja művelt és választékos volna, képzelhető-e, hogy a sajtó ledérséget és pongyolaságot fitogtasson?

Ha a társadalom oszlopai nem hajszolnák a beteges szenzációkat, hiszi-e valaki, — hogy az újságokban Chimay hercegné és R i g ó Jancsi szeretkezése ennyi lelkes mendemondára találja?

Mindezt elmondjuk, hogy vele az igazságnak tegyünk szolgálatot. De semmi sem áll távolabb tőlünk, mint hogy ezzel bárkit is bátorítsunk annak a hangnak és annak a modornak a folytatására, amely a képviselőházban ma ostoroztatott.

Sőt ismételtlen tiltakozunk az ellen, hogy bizonyos infámiáért az egész sajtót és összes hozzátartozóit tegyék felelőssé. Mégis szeretjük, ha a képviselőházban

hagyta és most, hogy nincs, beleszövődik még álmába is.

Hanem azért a világnak semmi joga hozzá, m o n d j á k szembe, nyíltan ítéletüket, de ez a néma, ez az elfojtott rosszalás, ez nem férfias és egyedül ez a titkos megvetés lázította a vérét, perzselte agyát. Ez kergette otthonról és hozta össze léha, üres társasággal.

Olyanokkal, kiknél a nőcsábítás sport és kik előtt nem szent senki, semmi.

Kártyáztak és ittak és boros fővel kocczintottak egymásra, egymás hódítására. Rá is került a sor. Fialat szőke tiszt volt a szőlő:

— Már biz fenegyerek vagy — mondá bortól rekedtes hangján — rám sem hat az asszonyi komédiázás, köny, sóhaj. De hogy elmej a mellett a leány mellett, mikor ott lövi agyon magát szemed láttára a tempom küszöbén és felé se nézsz, ez — bravour.

A férfi felriadt.

— Hagyjatok békét vele! Meguntam, szép se volt, nem kellett, punktum!

A tiszt nem hagyta abba, egész piros volt mikor felelt, a kezével meg hadonázott valamely láthatatlan ellenséggel:

— Bizony szép volt és hü hozzád. Bolondultunk utánna, de ránk se nézett: mikor már eljegyezted a bankárleányt, akkor is csüngött rajtad, én tudom. Te ölted meg, mert pénz kellett — hitvány vagy — hitvány vagy!

S a szó, mely elhangzott, felszabadított egy elrejtett, sötét vágyat és a fiuk, kik ott ültek az asztalnál, ismételték egytől-egyig, mint valami gonosz echó:

ilyen témák felett elmélkednek. — Ámde azzal is számoljon a törvényhozás, hogy a sajtó elitelt modora milyen közel áll a parlamenti modorhoz.

Ha érkezett amint hogy úgy látszik elérkezett a magabaszállásnak az órája, ám soroljuk el a vétkeinket. — De ne olyanformán, mint Göthe meséjében a gyónásra menő róka, — aki elmondja az összes rokonságának a bűneit.

Kiki mondja el a magáét és vezekeljen érte!

A sajtó emberei pedig gondoljanak arra, hogy a nemzet küzdelmeiben előőröknek vannak kirendelve a veszélyeztetett pontokra.

Akármi történjék is a táborban, az előrs legyen józan, éber és kötelességtudó.

P.—N.—

Országgyűlés.

Budapest, febr. 25.

A t. Ház ma harmadszor is megszavazta a tegnapi elfogadott javaslatokat, Majd Polónyi Géza védekezett az osztrák pártolásának vádjá ellen. Ezt nyomon követte a honvédelmi tárcza költségvetése.

Szereb György előadó ismertette és indokolta a költségvetést, melynek intenciója a honvédséget a legmagassabb niveau tartani, ott, ahol Európa legjelesebb hadseregei állanak. Ennek alapján elfogadásra ajánlotta a költségvetést.

Komjáthy Béla azokat az általános vádakokat említette föl, amelyekkel év év után találkozunk s a melyekkel az ellenzék már közkeletűen igyekszik a honvédség vezetése ellen bizalmatlanságot kelteni. Molnár János multkor lehurrogott megjegyzését hozta szóba az oldalról és a gentry pusztulásáról. Szilágyi Dezső azonban rácsengetett s figyelmeztette, hogy beszéljen a tárgyról. A páter engedelmességet, s azzal végezte felszólalását, hogy a honvédségnek katonai lelkészt kért. Benyovszky Sándor gr. a honvédségnek reklamáta az ágyukat és műszaki csapatokat. Major Ferenc közegészségi tekinteteket hangsúlyozott. Thaly Kálmán pedig a protestánsok-

— Hitvány! hitvány!

A férfi, ki talán legtöbbször ivott, de azért józan maradt, felállt, odalépett a tiszthez, oly közel, hogy lehellelte érte annak arcát és kérdezte:

— Mit mondott az úr?

Attól a metsző, jéghideg hangtól nyomban elszállott a mámor, egyszerre lett józan mindenik és a kit kérdezett, és azon a hangon felelt; ő sem tegezte, hanem odavágta élesen:

— Hallhatta az ur, hangosan beszéltem.

— Találkozunk!

Végre vége volt az alakoskodásnak. oda-mondták szemébe, hogy hitvány, de megfenyíti az illetőt és leomssa, letörli vérrrel a világot minden megalázását.

Elet halálharc leszzen, mit vivni fog. Még a segédekre is ráragadt felük elkésredése.

Hajthatatlanul ragaszkodtak feltételeikhez. A sértés óriási, ők a kihívók, övék a fegyvernem megállapítása; legyen pisztoly és 30 lépés távrolól, öt-öt lépés avancze-szal, háromszori golyóváltással. Könnyen, boldogan lélegzett fel.

Ma mondja utoljára emberfia: hitvány. Még csak nem is titkolta afféjét; tudta az asszony is, az a sápadt martirő, ki szenvedett és türt kitarított mellette mindvégig.

Mikor aztán bucsuzott tőle, megszánta nagyon.

Odavonta a fejét szívére és megcsókolta arcát melegen.

Az asszonyban kitört a rejtett kín, elfolyt szénvedély; átfonta nyakát és kérte:

nek és zsidóknak a vallásos érzelmeit ajánlja a miniszter figyelmébe.

Itt a vitát bezárták.

Fejérváry Géza b. honvédelmi miniszter reflektálván a megjegyzésekre, tagadja mintha a honvédséget a magyar önálló hadsereg magvával szervezték volna. Ezzel a törvény épen az ellenkezőt állítja. A bizalmatlanságnak az a kifejezése, a mit Bécsben Benyovszky gr. szerint a honvédség iránt hangoztatnak, sehol nyoma sincs.

— Miért nem adnak ágyut? — kérdezték balról.

— Ha adnának, akkor sem lenne több ágyu az országban! — felelte Fejérváry.

— De magyarul vezényelnék! — zugta Thaly.

— Már engedelmet kérek: akár magyarul, akár németül dirigálják, az az ágyu mindig csak egy irányban lö! — vágott vissza Fejérváry Géza b. viharos derűtséggel.

Molnár páter azért panaszkodik, hogy a bakák káromkodnak. Hát ennek a miniszter az oka.

— Ne polemizáljanak a papok, hanem neveljék a bakacséméket vallásosan. Akkor nem fognak a bakák káromkodni!

Zajos helyeslés zugott fel az egész Házban, s aztán a Ház megszavazta a tételt.

A részletes tárgyalás során Thaly Kálmán új honvédmeházat kért; Pichler Győző a hadmentességi díjjal járó bíróságok ellen szólt.

Ezzel az ülés véget ért.

A háboru.

A krétai zavarok

(Az általános helyzet.)

Az európai koncert rendületlenül fennáll és az egyes hatalmak zavartalanul készülnek a — hábcrua. Ha ez a készüllet a béke megóvása érdekében történik, nem lehet ellene senkinek semmi kifogása, sajnos azonban, ugy Oroszország, mint a kisebb Balkán-államok készülődése aligha arra való, hogy a nagy sebtiben felszerelt hadtesteket később ismét leszereljék, a nélkül, hogy azoknak egy kis munkát adtak volna.

A lánghban égő, vértől áztatott szigetről ma rendkívül fontoságu hírv érkezett. A konzulok és a tengernagyok elhatározták, hogy a szudai öböl, valamint az Akrotiri, Haleppa.

— Ne menj el!

— Muszáj! — viszonzott a férj.

Az asszony zokogott.

Megverekszel miatta, pedig már nincs is meghalt és engem itt hagysz, pedig én élek és szeretlek, tán vissza sem jössz, nem látlak többé — ne menj el — ne ne!

A férfi ránézett a síró asszonyra. Lám ez is tönkretette, ennek boldogságát is megromtotta.

Azt halálba kergette, ennek életét törte meg — hitvány, hitvány az.

De hiába, ő mégis férfi, erősebb, emez csak asszony, szegény, nyomorult asszony, neki kell vigasztalni őt, — a gyengébbet.

Megsimította haját, arcát, s hangja is lágy volt, egész poéta lett:

Nem, ne hidd, kedves, nem miatta verekszem: miattad az én jövő életemért. A golyó elsívit, el is kergeti az árnyat mindörökre. Aztán itt sem maradunk; dehog, dehog. Elviszlek magammal messze tájakra hol mindig süt a napsugár. Ott építünk magunknak kicsi fészket, mit körülön szines hajnalka és zöld folyondár. Te nem látod az én ősz hajamat és nekem te léssz az örök szép, az örök ifjuság, te egyedül. Te nekem élsz és én tied lezsek — ha visszajövök.

Az asszony lehunyt szemét; mily édes álom és ugy ismételtette lassan, — halál, mint egy gyermek, egyszer, — százszor:

— Gyere vissza! Gyere vissza!

Pedig nem jött vissza többé: az asszony hiába, de hiába várta...

Kanea közé eső völgyet a hatalmak oltalma alá helyezik. Ha ez a határozat megvalósul, úgy ez nem jelent egyebet, mint Kréta szigete e részének az európai hatalmak által történt okupációját. Megerősíti ezt a feltevé-
sünket egy párisi jelentés, a mely szerint a tengernagyok, a kik most Kréta vizein korlátlán hatalommal rendelkeznek, az okupációra vonatkozó kiáltványt már aláírták és holnap szét is osztják azt.

Ugy látszik, hogy az a differenzia, a mely a berlini és londoni kabinetek közt mutatkozott, megszűnt. Az angol külügyi kormányhivatalos szócsöve, a Reuter ügynökség jelenti, hogy most már kétségtelenül megvan a hatalmak közt az egyetértés és a további teendőkre nézve a teljesen egyöntetű nyilatkozatok k i a d á s a legközelebbre várható.

Gaschen, az angol admirális lordja, nem a parlamentben ugyan, hanem politikai banketten mondta el, hogy kormánya most már növekvő bizalommal tekint a hatalmak koncertjére, mely a mai nehézségek megoldását fogja létrehozni. Hacsak egy hatalom ingadoznék is, ez okvetlenül katasztrófa vezetne.

Ennek a harmonikus európai koncertnek most egyedül Görögország a bus hallgatója. Előbb-e vagy utóbb, hadait kénytelen lesz Kréta szigetéről visszavonni, mert 3000 emberével, ha azok egytől-egyig marathoni hősek volnának is, a mintegy 80 kisebb-nagyobb hadihajó és torpedónaszád melinit- és egyéb robbanó lövegei ellen semmit sem érhet el. Ha pedig ott vérzenek is el egytől-egyig a testvéreik felszabadításáért indított harcban, a bonyodalom megoldását egy lépéssel sem viszik előbbre.

Ez a hangulat meglátszik a görög fővárosban is, a hol tegnap már a képviselőház ülése is elmaradt, a mi még inkább növelte az izgatottságot.

Török mozgósítás.

A török csapatoknak a tesszáliai határra való előtolása miatt az uszkübi keresztény lakosság rendkívül nyugtalanodik, mert attól fél, hogy a mohamedánok boszújának ki lesz szolgáltatva. Az uszkübi konzulok azzal a kéressel fordultak a konstantinápolyi nagykövethoz, hogy a portát a keresztények védelmére fölszólítsák. A nagykövetség már megte-
tetek ez iránt a szükséges lépéseket. (N. W. T.)

Delijannis nyilatkozata.

A berlini Local-Anzeiger athéni tudósítója meginterjúvolta Delijannis görög miniszterelnököt. Delijannis nagyon nyíltan beszélt. A hatalmak hadihajóinak krétei bombázása nagy izgatottságot okozott Athénban és ő abban a beszédében, melyet a népnek mondott, le akarta csillapítani a lakosságot. De nagyon bajos megértetni a néppel, hogy keresztények miként íöhettek keresztényekre! A görög követekhez küldött jegyzékben a kormány fölszólította ezeket, kérjenek a kormányoktól ket pontban fölvilágosítást, először arról, hogy a lövetett órház a semlegességi időn kívül vagy belül van e, másodsor arról, hogy a hatalmak mi jogon marsoltatnak a váról török csapatokat az ágyuk védelme alatt a semlegességi zónán át a fölkelők ellen. A görög kormány az ilyen eljárásban a két fél egyenlő jogosultságának megsértését látja, pedig azt a hatalmaknak respektálni kellene, ha csakugyan azért mentek Krétába, hogy a békét helyreállítsák. De akármilyen legyen a hatalmak válasza, a kormány nem vonja vissza Krétából csapatait. Görögország kénytelen volt Krétában interveniálni, mert ott teljes anarkia volt. Nem volt célja a sziget anektálása, de most már az egyetlen megoldás az, hogy Kréta Görögországo legyen; mert ezuttal a krétaiak addig nem tennék le a fegyvert, a mig ezt a célt el nem érik. Azért a helyzet nagyon komoly. Ha a törökök Tesszáliába betörnének, nagyon pórul járnának, mert Görögország elkészült a betörésre. A törökök ugyan többnek vannak, de demoralizáltak, mig görögöket az ő szent ügyük lelkesíti. Szükség esetén minden görög fegyvert fog és Macedónia föllázad, a mint a törökök átlépik a határt. A Pireusz bombázása sem fog val-

toztatni a görög kormány magatartásán, sőt — mondotta a miniszter jelentős mosolylyal — az ilyen nyílt ellenségeskedés jobbá fogja tenni Görögország helyzetét.

A Konzulok tanácskoznak.

A „Havas-ügynökség“ jelenti Kaneából mai kelettel; A konzulok és a tengernagyok ma tanácskoztak és elhatározták, hogy a Sudai öblöt és az Akrotiri, Haleppa és Kanea közötti völgyet a hatalmak oltalma alá helyezik. A tengernagyok alá irták az okkupációra vonatkozó kiáltványt, melyet holnap szétosztanak. Az európai lobogókat csak a Sudai öblben tüzték ki. Arra hogy a lobogókat több ponton is kitűzzék, eddig nem volt alkalom. Mivel a keresztények Selinoban megengedték, hogy ott körülzárt mohamedánok nejeikkel gyermekeikkel szabadon elvonulhassanak, olasz és orosz hajók zúdultak oda. hogy a török menekülőket fölvegyék.

Felhő Klári Mándokon.

Mándok febr. 25.

Shakespeare megmutatta Hamlet egy megdöbbentő jelenetében, hogy minő meg-
rázó hatással van a művészet a bűnösre, ha ez sötét valójának képét találja meg a műremekben. Ez az a jelenet, amikor Hamlet királyfi drámáját adját elő a színészek Claudius és Gertrud előtt, akik a rettenetes tragédiában a maguk életét látják megörökítve, és irtózáttal menekülnek a kényszerű vallo-
más elől.

Shakespearenek csupán egy méltó vetélytársa van — és ez az élet, amely napról napra bizonyítja az angol költő alkotásainak igazságát a maga reális eseményeivel. Ma este megdöbbentő tragédiáról tudósított bennünket egy rövidszavu táviratunk: Egy férjet annyira megindított a Felhő Klári című népszínműnk utolsó felvonása, amely mintegy önsorsa tükrét tárta elébe, hogy hazament, leververt fogott, előbb feleségére lőtt, aztán pedig önmagára. Akárcsak a Felhő Klári hőse, F á t y o l Ferkó . . .

Az esetről, a mely legérdekesebb lélektani tanulmányokra ad alkalmat mándoki levelezőnk a következőkben értesített bennünket:

Mándokon mükedvelők Felhő Klárit adták. Galambos István az utolsó jelenet hatása alatt hazamenvén, levolveréből kétszer nejtére, azután magára lőtt. Még élnek.

Vajjon mit élt meg ez a szegény Galambos István, akit egy népszínmű véres katasztrófája, a helyett, hogy visszariasztott volna a gyilkosságtól, inkább rákényszerítette hogy elkövesse végzetes tettét?

Idézzük tehát vissza emlékezetünkbe a darabot, amely tükre levén Galambos István sorsának, következtetéseket enged levonni a mándoki hős életére.

Rátky László: Felhő Klári című népszínműve a népszínházi bizottság által népszínműre 1884-ben kitűzött 100 arany pályadíjat nyerte el és a Népszínházban 1886. ap-
rilis 10 én került először színre. Meséje ez:

Felhő Klári árvaleány, akit özvegy Aba Györgyné nevelt föl. Abané özvegygyé lett fia, András is szemet vet a leányra, de elűt-
kolja érzelmét. A leány se meri nevelőjére emelni szemét, a ki vagonos ember és inkább férjhez megy Fátyn Ferkó molnár legényhez, aki azonban a leányt inkább pénzért veszi el, mert Abaék az árvát jól házasítják — és akinek Viola Éva a szeretője, egy kikapós özvegy menyecske. Ferkó a házasságban csapodár lesz, Viola Evánál keresi boldogságát, felesége vagyonát elpazarolja. Klári boldogtalan, de a mikor Aba András meglátogatja őket, titkolja. Előáll azonban Viola Éva, aki követeli Ferkótól, hogy ne hittegesse tovább, válják el a feleségétől. Aba András látogatása alkalmával mindent megtud, csak azt nem, hogy Klári szereti. Aba András hazaviszi anyjához őrizetre. Felhő Klárit, ekkor rájuk tör Ferkó, követeli, hogy Klári visszatérjen hozzá és Andrást is megtá-

madja, hogy Klárit elcsalta és magának szánta. Az utolsó jelenet végződik.

Ferkó (meglátja Andrást Klári mellett, oda rohan és eltaszítja Klárit Andrást mellől): El ettől az embertől (Andrásra mutatva) Csudar csabító!
Mind (méltatlankodva): Ferkó!
András fellebbanva: Ah, nyomorult! Karom egy mozdításra porban fetr-ngezz, mint a viilámütött . . . (Többen odafutnak és csitítják. András engedve.) Boc-
császatok, nyugodt vagyok már! Mint a fejfa . . . a fejfa . . .

Ferkó (Klári elé térdel): Klári! Hite stársam . . .
Bocsáss meg nekem, jöjj vissza hozzám . . .
Klári (határozottan) Sohá.
Ferkó (Klárihoz) Asszony ne vigy örületbe! (Hir-
telen egy eszmétől megragadva, Andrára mutat.) Te sze-
reted ezt az embert.

Klári (lázasan.) Szeretem és meghalok érte. (Indul kifelé.)
Abané. Hova mégy boldogtalan?
Klári: Nagy a világ, — Isten áldja mindnyá-
jukat.

Ferkó: Eh, ne légy hát egyikünk se! (utána lö-
Klára összeesik.)
Klári: Ah.

Ferkó: Ezt meg Magamnak szántam. (Meglövi ma-
gát, elesik. Nyögve) Bocsászatok meg. (Többen felfogják.)
Abané) (Klárahoz rohannak.)
András) (Klári ruháját tépve) Meghalt Itt patakzik
vére . . . Csak válát érte a lovás. Szemeit fölnyitja . . .
él . . . él . . . (Örömmel): Oh hála neked Minden-
ható: (Ferkóra mutatva): Ez a szerencsétlen kiszen-
vedett!

Klári (kezét Andrásnak nyujtva sugja): András.
(Függöny.)

Igy végződik a gyönyörű népszínmű, a mely Mándokon Galambos István kezébe szorította a gyilkos fegyvert Igy vallotta be Galambos István, hogy ő — Fátyn Ferkó, aki a maga hibájából vesztette el az asszonyt és a ki a halálban akarta meghódítani magának.

Egyről-másról.

A divatról.

I.

Csak egy szó van még, a mit a divatnál is inkább gyűlölök - a politika. Ez a két szó takarja a legtöbb hazugságot. Jó még az a ruha, édes feleségem, nem kopott, nem rongyos. De nem divat, duzzogja vissza a szegény asszonyka, a kinek nincs erkolesi bátorsága föltűnni a harmadéves téli felöltéjével, mert annak nincsenek akóshordó ujjai. Mindjárt két hazugság: hogy a ruha kell és hogy olyan ruha kell. Hát a karra vagy szabva az az ujj? Olyan kar formája?

Kitölti a kar azt a ballont, mint a kéz a keztüüt? Isten őrizz! Vagy talán szép? Isten ments! Egy nagy hazugság, mert az emberi test semmiféle formájának nem felel meg. Nem hasznos, nem szép, tehát nem jogos.

Pedig ha jóízlésű emberek volnánk, csak ennek a két szempontnak szabadna vezetni bennünket öltözködésünkben. Nincs jogunk lenézni fekete és rézbőrű nővéreinket öltözködési különbségek miatt.

Népviseletük is katározottan a miénk fölött áll okosság dolgában. Hát még a japániak és kínaiak kényelmes öltözetei! Nem a tétlenségre kárhóztatott főrnök topánjait értem, ámbár kínai cipők mindenütt vannak, ha nem is mindenütt viselik a lábón. De azok a kedves, kényelmes, okos ruhák, amelyeken alig van szabás, hanem a mennyivel bővebb, mint kell, azt az ember elől átcsapja egymáson és átköt egy-két arasznyi széles övvel. — Ezekben az övekben fejtenek ki a japáni nők pompát és izlést. Ezt gyakran változtatják. Ezeket ajándékozzák egymásnak. Előttünk jóformán ismeretlen fejedelmi selyemszövetek ezek, a középosztálynál is, mesteri hímzésekkel.

Pierre Lotti, a francia akadémia tagja, elragadtatással ír ezekről az övekről, miket a fiatal japáni hölgyek barátai szolgálatul köt-

orvos kérvényt adott be a városi tanácshoz, a melyben fizetésének felemelését kéri, miután ilyen csekély fizetés mellett nem maradhatna tovább az állásában. Indokai sorában felemlíti azt is, hogy **Mészáros Antal** a csekély dotáció miatt nem volt hajlandó állását elfoglalni.

— **Pénztárvizsgálat a főiskolában.** A tiszántúli ev. református egyházkerület által kiküldött s gróf **Dégenfeld József** főgondnok, **Lengyel Imre** és **Kovács Sándor** tagokból álló bizottság a legutóbbi két napon keresztül megvizsgálták a kollegium házipénztárát s ott mindent a legnagyobb rendben találtak.

— **Halálozás.** Mély részvételt vettük a következő gyászjelentést. Fájdalomtelt szívvvel jelentjük felejtethetetlen, forrón szeretett testvérünk, illetőleg anyánk, nagyanyánk és nagynénünknek mint távollevő számos rokonaink nevében is özv. **Revinyei Mathaeides Gusztáv** né született **Handtel Luiza** asszonynak 1897. február hó 24-ik napján életének 74-ik évében rövid de súlyos szenvedés után történt gyászos kimúltát. A megboldogultnak hült tetemei február hó 26-án délután 3 órakor fognak az ágostai hit. evang. egyház szer. tartása szerint a városi **közokorház** b. ól a kossuth utcai sírkertben örök nyugalomra tételni, mely végtisztességre barátainkat és ösmerőseinket tisztelettel meghívjuk. Debreczen, 1897. február hó 25. **Handtel Vilmos**, özv. **Kéler Istvánné**, özv. **Gabona Nándorné** mint testvérek. Özv. **N. váradai Stéphan Gézané**, mint n. leánya, gyermekei és unokáival, **Havass Kálmán**, mint unokaöccse. Béke hamvaira!

— **Párhuzamos osztályok.** A tiszántúli ev. ref. egyházkerület arra kéri a várost, hogy a helybeli ev. ref. főgymnázium I. és V. osztályához állítana fel párhuzamos osztályokat, mivel különösen ezen két osztály az, mely képtelen befogadni az évről évre nagyobb számban jelentkező ifjúságot. A tanács a kérvényt a jog- és pénzügyi bizottsághoz tette át mely már legközelebb határozni fog e fontos ügyben.

— **Sajtóper.** A helybeli királyi törvényszék holnap sajtóügyben tart végtárgyalást s ez alkalommal **Horváth Gyula** zilahi lakosnak **Fényadt Bálint** zilahi lakos ellen rágalmazás és becsületsértés iránti sajtóper tárgyalatik. A végtárgyalásra az első negyed-év esküdtjei vannak behíva.

— **A pesti rablógyilkos Debreczenben.** Villám gyorsasággal terjedt el ma délelőtt városunkban az a hír, hogy **Hass Wolf** fővárosi ékszerész gyilkosa városunkban tartózkodik. A hír eredete az, hogy egyik főtéri háztulajdonoshoz tegnap délután egy fiatal ember ment be kéregetni s a háztulajdonos állítása szerint a rablógyilkos személyleírása teljesen ráillik a kolduló fiatal emberre. Ré- múltan sietett a rendőrségi központra, a hol az esetről jelentést tett. **Pósalaky Mihály** ügyeletes rendőrtisztviselő nyomban megtette a szükséges intézkedéseket s a készenlélet mozgósította az állítólagos gyilkos kézrekerítésére, azonkívül az említett házat az egész éj folyamán őriztette, de nem sikerült a kolduló fiatal embert kézrekeríteni. A nyomozás nagy erélyvel tovább folyik.

— **Dalestély.** A városi dalegylet által tegnap este a „Bika“ szálloda disztermében rendezett dalestély fényesen sikerült. A dalestély szép énekét kedvelő közönség a zsufalásig megtöltötte a tágas disztermet. A dalestély énekszámainak befejezése után reggelig tartó kedélyes táncmulatság következett.

— **A tavaszi irtások.** A mezőrendőr kapitányság a tavasz közeledtével arra teszi figyelmessé gazdáinkat, hogy a hernyó irtást a szőlős kertekben pontosan eszközölké, mert a **mezőrendőritörvények** értelmében a közel jövőben az őssze

keréségeket vizsgálat alá veszik s a kik az irtást nem eszközölték, büntetés alá esnek. Hasonlóképen szól a figyelmeztetés az utmeneti birtokosok és tanya tulajdonosoknak a szerb tövis és aranka irtásra vonatkozólag.

— **Az iparos ifjak bálja.** Az iparos ifjuság önképző egyesületének aligha volt oly szép sikerült téli tánc mulatsága, mint a melynek e hó 27-án a „Bika“ szálloda disztermében tartandó igérkezik. Szün óra után a közönséget oly anuyira szórakoztatni tudó kottillon tánc rendeztetik tréfás figurákkal. Ezek között a legérdekesebbek egyike lesz a lisztes zsák és hold figura. A hölgy-válaszhoz pedig dus választékban változatos kottillon jelvényekről gondoskodott a rendezőség.

— **Az ivás következménye.** Alaposan megadta az árát az iszákosságnak **Tóth András** nevű csavargó tegnap este. Nagyon be- rugott valamelyik korezmában s részeg fővel elbarangolt egészen a szegényházig, a hol már elterült a földön. Ugy találta meg a rendőri őrzőket eszméletlen állapotban. Mikor a rendőrségi központra vitték, ott elkezdett gorombáskodni s leütéssel fenyegette magát a szolgálattelvő rendőrtisztviselőt. Lezárták s hatóság elleni erőszak címén megindították ellene az eljárást.

— **A rabok könyvtára.** **Csiky Lajos** a helybeli kir. törvényszék fogházának lelkesze kérvényt adott be a tanácshoz, melyben a rabok könyvtárának gyarapítására ötven forintot kért. A tanács ezen kérelmet nem tartotta teljesíthetőnek részint azért, mert ez nem törvényhatósági, hanem állami intézmény és a kért összeg a költségvetés már megállapított tételei közt nem nyer fedezetet.

— **Két jó madár.** **Link Lipótnak** a Hatvan- utcai **Stark** féle faraktárban levő borszárító- jából négy darab félnyers lóbőr ettűnt, **Keresték** kutatták a tolvajokat, a míg végre **Kraut Mór** házaló rávezette a rendőrséget a nyomra. Ugyanis **Szabó János** és **Gál Sándor** rovott multu emberek neki akarták eladni a négydarab lóbőrt, de ő ráismert, hogy azok a **Link Lipótnak** szarítójából valók. A két jómadarat a rendőrség letartóztatta s kihallgatásuk után átkísérték őket a királyi ügyészség fogházába.

— **Jótekonyság.** A honvédőrmesterek bálbi bizottsága jótekonny négytelünk árvaháza részére: 40 frt adományt juttatott kezeimhez, melyet az egylet hálás köszönete mellett nyug- tatványozok. Debreczen, 1897. február 25. **Szűcs Kálmán**, négyel. pénztárnok.

— **A gyufaadó,** mely egy év előtt élén- ken foglalkoztatta a közvéleményt, megint napirendre kerül. Mint ugyanis velünk köz- lik, az összes magyar és osztrák gyufagyá- rok márczius elején **kongressus** tartanak Bécsben, a melyen megálapodnak az új adóval szemben való állásfoglalásuk és az adó rendszerszerűsítése esetén való új munkakör- rük tekintetében.

— **Új felfedezés a Röntgen-sugarak körül.** Orvosi körökben élénk eszmecsere tárgyat képezi egy bécsi reáliskolai tanuló felfedezése. A bécsi orvosegylet ülésén dr. **Manneberg** et. magántanár hozta szóba ezt a felfedezést, a mely nem szól egyébről, minthogy a Röntgen sugarakat Röntgen apparátus nélkül a legkö- zönségesebb villámfejlesztő géppel is elő- lehet állítani. Az előadó több felvételt kíséreté- ben mutatta be a találmány hasznavehetősé- gét és ezen az alapon a Röntgen felfedezését kihasználhatja majd bármely vidéken gyakorló orvos is. Az ilyen módon készített felvételek semmiben sem különböznek a nagy villam- apparátussal előállított képektől. A felfedező egy **Guttman** nevű reáliskolai tanuló, a ki az iskolai fizika szertárban kísérletezett a vil- lamfejlesztő géppel és kísérletei közben jött rá, hogy ez az egyszerű gépezet minden tekintetben helyettesítheti a komplikált nagy- szabású **Rumkopf**-apparátust.

— **Véres gyilkosság.** **Dult arczal** rohant be egy nyájas idegen tegnap a rendőrségre. Kapkodott a levegő után s nehezen beszélt: — Jaj, megölték a . . . !

Szász rendőrbiztos izgatottan ugrott föl; a riporterek lenyelték a nyelvüket meglepeté- sükben. Elvégre is manapság oly véletlenül

jók és csöndesek az emberek, hogy egy gyil- kosság valósággal melinit bombaként csap be, még az ilyesmihez hozzászórt rendőr- ségbe is.

Mikor valamiképpen lecsilapodott a meg- lepetés láza, a rendőrbiztos megczirógatta az ájuldozó férfit s azt kérdezte tőle.

— Kit ölték meg?

— Jaj, jaj . . .

— Hol ölték meg?

— Jaj, jaj.

— Beszéljen hát kend!

S a férfiú nagyot nyögött és azt mondá: — Az isten-verte gazemberei megölték a leszebb — **purezli galambomat**. Gumipuskával lötték le a háztetejéről.

SZINHÁZ.

A szevillai borbély.

Zsufolt ház nézte meg tegnap este a nagy- művész játékát, a melyet **Beaumarchaise** ki- váló szellemességgel megírta vigjátékában a „Szevillai borbély“ orvosában produkált.

Ujházy Ede páratlan kedélye, tár- sulva hatalmas művészetével valósággal ma- gával ragadta ez alkalommal is a közönséget. Bámulatos természetessége megkapó s minden egyes mondása után tapsra készíti hallgatóit. Sokszor volt már alkalmunk látni jó színé- szeptől **Bartholó** kiváló szerepét, de soha olyan közvetlen hatást egyik sem gyakorolt reánk, mint **Ujházy Ede** feledhetlen műal- kotása.

A többi szereplők is valamennyien nagy buzgalmat fejtettek ki s **Molnár Rózsika** kedves játéka most is nagy tetszésre talált s gyakran kapott a művészszel együtt jól meg- érdemelt tapsokat.

Benedek Figarója kitűnő volt s csak kiváló tehetségének adta újabb fényes tanu- jelét.

Vidor (**Almaviva** gróf), **Vágó**, **Püspök** és **Bartha** szintén kiváló alakítást nyújtottak, hasonlóképen nagy tetszés mellett.

A rendezés kifogástalan volt.

—d.

— **Ujházy Ede vendégszereplése** A bérlő közönség **Ujházy Ede** vendégszereplése alkalmából felszólítást intézett **Komjáthy János** színigazgatóhoz, a melyben felkérték, hogy a művészt két estén bérletben szerepel- tesse. Ebből kifolyólag **Komjáthy János** színigazgató levelet intézett a színházi bizottsághoz, amelyben kijelenti, hogy szíve- sen eleget tesz, a bérlő közönségnek, ha a művész hajlandó vendég fellépőnek számát kettővel megtoldani.

Vidék.

— **Jegyzők nyugdíja és a millennium.** Nagy örömet keltett annak idején a Bihar megyei községi és körjegyzők körében, midőn a megyei közgyűlés **Dónyi Adorján** és társainak kérvényére elhatározta, hogy a millenniumi évet a nyugdíj szempontjából két évnek szá- mitják meg. Ez az öröm azonban hasztalan volt, mert a belügyminiszter az alispánhoz tegnap leérkezett leiratában megtagadta hozá- járulását, felhívván különösen azt, hogy a nyugdíj alap különben is nagyon gyen- gen áll.

— **Végzetes könyelműség.** A borsi ország- uton levő sorompóór könyelműségének esett áldozatul **Kerekes József** borsi gazda. **Kerekes** még tegnapelőtt ment be **Nagyváradra** vejeével, **Benedek Józseffel**, hogy két szekér terményt eladjon, mi sikerült is neki. Tegnap a hajnali órákban indultak meg haza felé és midőn a borsi vasuti sorompóhoz értek, azt nyitva találták. Nyugodtan hajtattak át a vá- gányokra, midőn észrevették, hogy a vonat a közvetlen közelből dübörög. A kocsin lévő egy asszony ss gyermek még idejekorán le- ugrottak **Kerekes** kocsijáról és **Benedeknek** is sikerül lovait visszatartani. De **Kerekes**

kocsiját teljesen szétrombolta a mozdony és őt is súlyosan megsebesítette: orrát levágta, balarcát teljesen összeroncsolta. A szerencsétlen ember a biharmegyei közpórházban fekszik, élet és halál között lebegve.

— **Utazás a szentföldre.** A nagyváradi kereskedelmi akadémia, vagyis inkább P r o p p e r János in'ézeti igazgató vezetése alatt Egyiptomba és a szent földre készülő társaság május 24-én hagyja el a fővárost. Utjokat Triesztnek veszik s megnézik Velenczét, Brindisit, Alexandriát s visszatértében főképen Korfu szigetén időzik majd hosszabban. Jelentkeztek a rendezőség még mindig elfogad az utiköltség egy részét is.

Különfélék.

+ **A Svastics Csesznák ügy epilógusa.** A zalaegerszegi kir. törvényszék tudvalevőleg vád alá helyezte Csesznák József ügyvédet, a kit az ősszel Svastics főhadnagy az utczán megtámadott. Csesznák József ügyvéd tudvalevőleg revolverrel védte magát és a kifejldött tusában a főhadnagyot halálra sebesítette. Svastics a kapot sebek következtében meghalt; a törvényszék Csesznák Józsefet a halált okozó súlyos testi sértésért vád alá helyezte. Csesznák felebbezése folytán a győri kir. tábla büntető tanácsa tegnapi foglalkozott az ügygel és hosszas tanácskozás után mindenben magáévá tette az előadó javaslatát, a mely Csesznák ellenében a további eljárás beszüntetését mondotta ki. A királyi tábla a jogos önvédelmet ebben az esetben feltétlenül beigazolvá látta.

+ **Hogy van, kedves dr. Lueger?** Ha valaki meguntta életét a legrövidebb uton szeretne megszabadulni ettől az árnyékvilágtól, ne igyék lugeszeneciát, golyó se röpitse agyába, hanem menjen föl Bécsbe, keresse föl azt a helyet, ahol az antiszemita össze szottak jönni és kérdezze nyájasan mosolygó arczal: „Hogy van, kedves dr. Lueger?” A következő pillanatban úgy meglelezhelik, — mintha csak Arkanzasban rajtapapták volna a lólopáson . . . Ennek a vad, fanatikus haragnak a genezise pedig a következő: Bécs városának legutóbbi bálja után valahogy elterjedt annak hire, hogy a király a közelében settenkedő bécsi alpolgármestert megszólította volna ilyenformán:

— **Hogy van, kedves dr. Lueger?**

Ámbátor egy kissé különösnek látszott ez a hír, tekintvén azt, hogy ő felsége még alig másfél esztendő előtt nem akarta Luegert megerősíteni a polgármesteri székben nehogy hivatalos alkalommal kénytelen legyen vele érintkezni, sőt azt is mondotta, hogy ilyen egyénnel szóba sem állhat, — mégis akadtak sokan, akik elhitték ezt a hirt. Az antiszemita lapok természetesen fujjongva fogadták és valóságos dühvel támadtak rá az Oesterreichische Wochenschrift czimű lapra, a mikor az megczáfolta, még pedig egy, az udvarhoz közel álló személyiség értesítése nyomán. Nemsokára ezután Wilczek gróf ő felségétől egy udvari ebéden meghallotta, hogy az a hír, mintha a király oly nyájias módon aposztrofálta volna, nem felel meg a valóságnak — de az antiszemita lapok még ennek daczára is konokul ragaszkodnak a Lueger kitüntetéséről szóló legendához. Megerősítette konokságukban, hogy Lueger nem nyilatkozott, hanem tovább is sűtkérezett a fejedelmi kegy verőfényében. Most azonban vége a legendának, vége a verőfénynek. Mert a Frankfurter Zeitung, amelynek tudósítója Wilczek gróf utján értesült a király czáfoló nyilatkozatáról, most hozzáteszi azt is, hogy a király fölhatalmazta Wilczek grófot annak kijelentésére, hogy Luegert nem szólította meg az említett módon, hogy na gyon csodálkozott, amikor azt a szájába adott nyilatkozatot a lapokban olvasta, rosszalta azoknak eljárását, akik az ilyen híreket lanszirozzák és óhajításának adott kifejezést, hogy megtudják mások is az igazat. — Ilyen körülmények közt megérthető, hogy a lajtántuli antiszemita körökben meglehetősen rossz néven veszik, ha valaki azt kérdezi:

— **Hogy van, kedves dr. Lueger?**

+ **A nagy győzelem.** A párisi diákok tudvalevőleg zajos tüntetést rendeztek a krétai események alkalmából a görögök mellett. A Figaro mai számában Capus a következő kroit írja ennek a tüntetésnek a tréfás jellemzésére:

A g y e r m e k : (tizenhárom éves; hazatérve az iskolából.) Le Törökországgal!

A z a p a : Megtiltom neked, hogy olyan frázisokkal élj, a melyeknek sem fontosságával, sem értelmével nem vagy tisztában!

A g y e r m e k : Hogy mennyire tisztában vagyok, annak bizonyosságul csak a következőket jegyzem meg: Egy rendőr előtt is úgy kiáltottam fel s ő azt mondotta nekem, hogy ha csak két évvel öregebb volnék, bevinne a dutyiba.

A z a p a ! Szerencsétlen fiu, te, nem jobb volna rád nézve, ha inkább iskolai dolgaidal foglalkoznál? Mindig utolsó vagy az osztályban.

A g y e r m e k : Ah! Vártam már ezt a megrovást! . . . S igazán pompás! Ah! Én mindég az utolsó vagyok!

A z a p a : Vagy az utolsó előtti! Ugyan mondják egy példát rá, a mikor előbbre mentél!

A g y e r m e k : (hidegen): Hja, a sors változó.

A z a p a : Mit akarsz ezzel mondani?

A g y e r m e k : Az ember néha utolsó, néha pedig, a mikor komolyabb dolgokról van szó, az első . . .

A z a p a : Mit jelent ez a titokzatosság?

A g y e r m e k : Ma vizsgáztunk . . .

A z a p a : Nos?

A g y e r m e k : És nem voltam ám az utolsó.

A z a p a : Mi az ördög voltál hát?

A g y e r m e k : Találd ki!

A z a p a : Ej, beszélj már!

A g y e r m e k : A legelső voltam.

A z a p a : A legelső? És miben?

A g y e r m e k : A görög fordításban.

Van az osztályunkban egy török . . . huh! milyen dühös volt rám! Éljen Görögország!

+ **Amerikai élelmesség** Csak igaz marad az hogy nincs a világon okosabb és céltudatosabb nép, mint az amerikai. New Yorkban, a hol minden ember dolgozik és ezért minden ember egyformán ur, van az utczának egy rétege, a mely már sok gondot adott a new-yorki farmereknek. Ez a dologtalan, részeges nép, a melyet eddig nem lehetett semmiféle hasznos dologra értékesíteni, mert a p á l i n k a elvonta őket a m u n k á t ó l. Most azonban a farmerek egy igen o k o s módját eszelték ki e korhelyek nemes ambiciójának élesztésére. ugyanis a szeszgyárakban alkalmazzák őket, a hol nagy ügyszere-tettel igyekeznek az Isteni pálinka szaporodását előmozdítani. És könnyen megtörténhetik, hogy a pálinka ügyében teljesített munka előbb utóbb leszoktatja őket a pálinka mértéktelen élvezetéről.

Közönség köréből.

— **Nyilvános nyugtázás.** A debreczeni jótékony négyelet árvaházára begyűlt adakozások. Dr. Popper Alajosné 2 frt, id. Boczkó Sámuel 1 frt, Szilágyi Imréné 2 frt, Fehér Hermáné 50 kr, Liederman Mihály 1 frt, Kecskés Mária 30 kr, Kecskés Borbála 50 kr, Weisz Mártonné 10 kr, Fűvesi Bertalané 1 frt, Nagy Sándor 1 frt, Liptai Józsefné 20 kr, Raics Lajosné 1 frt, Fodor 20 kr, Róth Ignáczné 20 kr, Szatmári Sándorné 50 kr, Imre Tamás 50 kr, Markovics Dezsóné 30 kr, Goldsten 50 kr, Müller Györgyné 30 kr, Kohn Gyuláné 30 kr, Kohn Sámuelné 30 kr, Blaskovicsné 50 kr, Genofszky 1 frt, Szatmári Józsefné 50 kr, Bah Jakabné 25 kr, Babó György 20 kr, Weisz Jakabné 50 kr, Bogdán Lajos 30 kr, Mózes Julia 50 kr, Győrfi Józsefné 54 kr, Gyarmati Lajosné 1 frt.

Végül Kernhoffer József ur neje nagy-nénjének elhalálása alkalmából koszoru megváltás czimén jótékony együletünk árvái részére 10 frtot adományozott. Frenszli Gyula

helybeli kéményseprő mint eddig, minden évben, ugy az 1896-ik évben is árvaházunk összes kéményeit teljesen díj nélkül tisztította tartotta rendben.

Fogadják a nemeslelkű adakozók és jóltevők ugy egyenként, mint együttesen az árvák nevében is együletünk hálás köszönetét.

Debreczen 1897. jan. 1.

S z ü c s Kálmán
négyel. pénzt.

Közigazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

Debreczen, február 25.

— Weisz József budapesti terménybizományi czég jelentése. —

Készaru változatlan.

Oszi buza	—
Tavaszi buza	7.80—7.82.
Oszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.52—6.54.
Oszi zab	—
Tavaszi zab	6.00—6.01.
Tengeri uj	3.83—3.84.

Sertéspiacz. B u d a p e s t - K ő b á n y a
1897. február 25.

M a g y a r e l s ő r e n d ű O r e g n e h é z páronkint 400 klgron felüli sulyban (— krtól — krig. Öreg közép (páronkint 300 400 kgr. sulyban) — krtól — krtól klgr. Fialat nehéz (páron — 320 klgron felüli sulyban) —54 krtól 55— krig. Fialat közép (páronkint 251 320 klgr. sulyban) —54 krtól 55— krig. Fialat könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) — krtól — krig. II. M a g y a r s z e d e t t : Nehéz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) —52 krtól —53 krig. Közép (páronkint 220—280 kgr. sulyból) —44 krtól —45 krig. Könnyű páronkint 220 klgrig terjedő sulyban —43 krtól —44 krig. III. S z e r b i a i : Nehéz (páronkint 260 klgr. felüli sulyban) —51 krtól 52— krig. Közép (páronkint 220—260 klgr. sulyban) —49— krtól 50 — krig. Könnyű (páronkint 220 klgrig terjedő sulyban) —47— krtól 48 krig.

Sertés létszám: 1897. évi február hó 23. napján volt készletben: 8109 darab 1897. évi február hó 24. napján felhajtott 1082 drb 1897. február hó 24. napján elszállított 369 drb. 1897. febr. hó 25. napjára maradt készletben 8822 drb. Hizottsertés forgalom változatlan.

CSARNOK.

Lidérczfény.

Irta: Sz. Buday Etel.

(Folytatás.)

Egy darabig csak nyugodtan hallgatta a szoktalan zenét, még a hangok idegein nem uralkodtak; de azután, mint megigézett fel állt, karcu nyulánk alakja kiegyenesedett, — kissé naptól barnult gömbölyü karjait feje felett körbe hajtá és a zene üteme után hajlongani kezdett, előbb csak feő testével, mely hol ingott, hol rezgett csábosan a mint a dallam hatott idegeire. Később a szilajabb ütemre, lábai is mozgásba jöttek és egy születt spanyol leánynál is bájosabban lejté a tarantellát. vezéreltette a lidérczfény büv hatalma által, mely szemeiből sugárzott ki.

Tánczolt könnyedén, kecsesen, elragadtatva és a kis paraszt lány át változott egy büvös sirénné. Szemeiből varázsfényt lövelt; mely vészesen ragyogott, elperzseléssel fenyegetve mind azt mit tekintete ért s jaj lett volna azon ferfinak, kit ily gyujtó pillantása talal, mely lelket kápit, vért hevit s kész örületbe üzni elvesztéssel fenyegetve önmagát s másokat. Mintha ő is érezte volna pillantása véssességét, le-le hunyta szemeit, ugy tánczolt tovább, míg a zene megszűnt és akkor elkábultva dőlt a házikó oldalához, bele temetkezve a felfutó komló nagy levelei közzé, melyek felhevült szép arczára borultak, enyhítve

frissességökkel forróságát s ezt ő élvezve, tovább ámodozott.

Jó napot senora — szólalt meg mellette egy dallamos, édes behizelgő hang, melynek hallatára össze rezdült Lolla s amint kitékintott a levelek közzül, egy mesebeli hőst látott, melyet képzele máskor is varázsolt elébe a mikor a napnyugta rózsás fénybe, vagy az ősz szürke ködében vélt látni hozzá hasonlót.

Ujra azt hitte, csak képzele varázsolja elébe, azért lehunyta szemeit s tovább ámodozott, még a fantaztikusan, spanyol eredetivé vallóan öltözött utcai erdművész. a délczag jövővén ismét meg szólalt:

Jó napot szép senora! Legyen kegyes egy ital friss vizet adni.

Már ekkor megérté, hogy hőse élő alak, ki szomjazik és vizet kér; — de azért a deli szép ifjú látása úgy megzavarta, hogy nem bírt szólani, hanem mint egy alázatos alaváló hercegének intett s meghajolva ment előtte, még a szép kober komediás, a deszka bódék hőse, kedvtelten nézte a lányka kecses alakját, karsu eerekát, széles csipőit, apró lábcskáit, melyeknek formás volta jól kitűnt a rövid karton szoknyácskából.

A leány megereszté a szivattyus kutat és alá tartá a lánczon függő bádög poharat, melyet habzó tartalmával mint királynak meghatottan nyújtotta át az idegennek, ki mielőtt tartalmát kiitta volna így szólt „ó bájos tündére e szép paradicsomi helynek, mint szeretnék én is tündérré válni, hogy örökre itt maradhassak, kegyedbe gyönyörködni. Mert a senora valóban gyönyörű teremtmény“.

A vizet lassan ki itta és az italt nyújtó kis kezét, hűvvel ajkaihoz emelte forró csókot adva rá, mely a lánykát haja tövéig megpirította.

Csak magánosan lakik itt a bájos senora?

Nem: — rebegé Lolla — öreg szülemmel lakom.

Kár — mondá a barna idegen epedőn tekintve a lányka fekete szeméibe, melyből a kitörő lidérezfény nem vakítá el, hanem az ő szeméből is a kisugárzó fény, — a fénynyel egyezve, egy szikrává tömörült mely vonzva bolygott előttök

Jár e gyakran Párisba? Mert én a Saint-Denis kapun kívül lakom.

Ha tudnám mikor jön arra, ugy szivesen várakoznék a szép senorára.

Nem... nem — szabadkozott ösztönszerű érzetből Lolla — én soha nem megyek sehová. A városban is rég, nagyon régen csakis mint gyermek voltam s azóta sem mentem arra. Nagy szülem nem visznek mákokkal, pedig ők mindennap bemennek.

Hát nem a városban tanult táncolni? Bizalmasan a lányka keze után nyult, de az elpirulva vissza vonta kezét és hátra rejté szoknyája rinceit közzé, félénken tekintett az idegen ragyogó szemébe, melyekből vásott, sovár vágy tükröződött.

Ugyan hol tanult meg táncolni ily gyönyörűen kisasszony?

Én nem tanultam soha táncolni és én kisasszony nem vagyok — szólt a modern „Grethen“ a talmi „Nausthor“ elvörösödve a szokatlan megtiszteltetéssel.

Ugyan, nem tanult táncolni s azt mondja nem is kisasszony?

Hisz oly szép, oly elragadóan bájos kegyed akár csak egy grófkisasszony.

Ugyhát mi a neve édes szépem?

Oh! hát lilium, szöcske, béka. mert ily sokféle képen hívnak engem: de azért a valódi nevem csak — Lolla

Szép név: Lolla, Lollika — édes Lollikám — sutlogá az idegen csábosan. — De én ennél kegyedre illőbb nevet tudok „hóféherke“ hisz oly üde, gyöngéd, fehér a senora mint egy frissen esett hópihé. Mily tisztán hangzik „hóféherke a paradicsomba“ mert kegyed szép fehérke csakugyan a paradicsomba él — ugy-e szeret is itt lakni és nem vágyódik innen sehová?

Valóban nem vágyódom — válaszolt zavarral Lolla, a kutra hajló szomorufüz leveleit tépdeseve.

S talán szeretője is van, ki e helyhez köti?

Nem tudom, nem értem a mit mond — báméskodott tágranyilt szemekkel a szép idegenre

Nem ért? Hát hogy lehet az; már ily koru lányoknak már szeretőjük is van.

Ahá... mint a szomszéd Fiszinének is van a ragyás kerté-zlegény ki a multkor is jól elverte s azt mondták, ütheti mert szeretője. No, ilyen szeretőm nincsen, engem nem üt senki.

Ah, édes szépem — szólt, meghatottan ártatlanságától az idegen — ily csoda kis bogárkának mint a milyen magácska, Párishoz közel, nem is igen találni párját. De nem is olyan szeretőt értettem én, hanem másfélé. Egy olyant, ki kegyedet csak mindig szeresse és soha meg ne sértse, még a szellőtől is oltalmazza. Már mint a milyen én is tudnék lenni... ha... elfogadna... szeretőjének — sutlogta az utolsó szót már a lányka rózsás kis fülébe.

Hé!... Hó Danó!... Hol az ördögbe vagy már? Azóta a kutat is kihattad volna!

És nagy robajjal, berontott a kertbe egy barna tüzes szemű leány, tánczhoz öltözött sok fodros rövid szoknyába s meg látva társát a leánykával, cinikusan végignézve Lollát így szólt:

Na, mindjárt gondolhattam volna hogy keblére akadnál e labirintba és nem a három Párkák vónjére s azért ragadtál meg. Hó-hó kicsike! de nem illik ám a más szeretőjét elfoglalni... Ó az én szeretőm s ha mondott is magának valami badarságokat, ugy ne vegye azt számításba, mert hát ő egy nagy kujan a ki a lányok fejét szereti elesavarai... No pá! édes drága kis falusi ártatlanság.

(Vége köv.)

Ujházy Ede urnak negyedik vendégjátéka

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ

Folyószám 154 XXXVI. bérletszűnet (páros.)

Holnap szombaton 1897. évi február hó 27-én

Constantin abbé.

Vigjáték 3 felvonásban, írta Decourcelle és Halevy.

Holnapután vasárnap 1897. év február hó 28-án

két előadás.

Délután 3 óraker gyermek és népelőadás, leleszállított helyárrakkal:

A Vigéczek.

Énekes bohóyat 3 felvonásban. Irta; Kövessy Albert.

Vasárnap 1897. február 28 án este 7 óraker bérletszűnetben rendes helyárrakkal:

A Rantzauk.

Színmű 4 felv. Irták Eckman és Chatrian.

Tájékoztató.

A Gönczy-egyesület „Otthon“-a a keresk. akadémia palotájában.

Nyilvános olvasóterem, a kollégiumban nyitva van hétfőn szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Muzeum, a kollégiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10—12-ig.

Famunkatartás. A kézügyesítő egyesület főiskolai műhelyben d. u. —4 óráig. Kedden: Előkészítő csoport. Szerdán és pénteken: haladó csoport.

Zene-estélyek.

Az „Arany Bika“ kávéházban hetenként két zeneestély van: hétfőn Rácz Károly, szerdán a Magyariak. A Hungária kávéházban minden szerdán, szombaton és vasárnapokon Rácz Károly és Magyarai testvérek zenekara.

Az „Arany Bika“ vendéglő éttermében vasárnap este két óra kőzt sétahangverseny. — Játsszik a katonazenekar.

A „Margit“-fürdőben vasárnap és ünnepnapokon d. u. 4—6 óra kőzt sétahangverseny. — Játsszik a katonazenekar.

A „Corsó“ kávéházban kedden, csütörtökön és vasárnap Rácz Károly és Dajna Bandi zenekara tartanak zeneestélyeket.

Szauer Sándor „Arany sas“ kávéházba minden hétfőn este Dajna Bandi zenekara zeneestélyt tart.

Vilmos Ferencz kávéházában a Sas-utcai „Otthon“-ban zeneestély hetenként háromszor.

Vasuti közlekedés.

Érvényes 1896. október hó 1-től.

Egységes vasuti idő szerint.

Table with train routes and times. Columns include destination (e.g., Budapest-felé, Budapest-Nagyvárad felé), departure time (reggel, délután, este), and arrival time (8 ó. 40 p., 12 ó. 36 p., etc.).

Table with train routes and times. Columns include destination (e.g., Budapest-Nagyvárad felől, Nagyvárad P.-Ladány felől), departure time (délután, reggel), and arrival time (3 ó. 47 p., 7 ó. 40 p., etc.).

Table with train routes and times. Columns include destination (e.g., Kassa-Miskolcz felől, B.-Szt.-Mihály—H.-Böszörményi felől), departure time (este, reggel), and arrival time (7 ó. 50 p., 8 ó. 09 p., etc.).

Table with train routes and times. Columns include destination (e.g., Budapest-Nagyvárad felől, Budapest-Nagyvárad felől), departure time (délután, reggel), and arrival time (8 ó. 47 p., 9 ó. 6. 40 p., etc.).

Bérekcsik dijszabályzata.

Table with columns for 'Két lovas' and 'Egy lovas'. Rows list various services and their costs, such as 'Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig' (5 and 3) and 'Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig' (3 and 2).

Eladó vagy bérbe kiadó.

A Tégláskeriben két és fél nyilas szántóföld. Továbbá egy garnitur butor, függönyök, falórak és több butorok. Szent-Anna-utca 2538. számú háznál.

Kunz József és Társa

cégnél, Debreczen, Kistemplom-Bazár.
E hó folyamán az összes kirakatokban kész női fehérnemű kelengyék **kiállítása**, melynek megtekintésére a n. é. közönség szives figyelmét felhívjuk.

Nincs többé szükség vegyi festészetre.

Mindenki festhet minden színben és árnyalatban ruhát és fehérneműt

tíz perc alatt.

Korszakalkotó találmány 500% megtakarítással.

Maypole Soap

angol festő-szappan,

legújabb találmány házi festésre, fest minden színben és árnyalatban. Tizenöt perc alatt mindenki egy kevés forró vízzel és ezzel az angol festő-szappannal ruhát, blúz, függönyt, zsebkendőt, selyem- és cédna-kezttyűt, inget, harisnyát, gallórt, selyem-szőveket, szalagot, csipkét, atlaszt, bársonyt, struc-tollat, hánsc-kalapot stb. megfesthet. A festés szintartó és nem fakul. Minden ruhát ujja és modernné varázsol. Méregmentes és a szövetet nem rongja. **Egy darab 40 kr. (fekete 50 kr.)** és ezzel egy női blouze megfesthető. Minden darabhoz használati utasítás van mellékelve

Szabadalmazott az egész világon.

The Maypole Company Limited, London.

Vezérigynöksége: Budapest, Bálvány-utca 5. sz.

Főraktár:

Mértey Testvérek-nél,

Budapest, Váci-körút 20. szám.

Debreczenben kapható: Benyács Emilnél.

Köhögés,

rekedtség és elnyálkásodás ellen legjobb hatású szer a RÉTHY-féle

PEMETEFŰ-CZUKORKA,

mely ezen bajokat gyorsan megszünteti. Fapható minden gyógyszerárban. Egy doboz ára 30 kr. 5 dobozzal rendelvényért bérmetve küld

RÉTHY BÉLA gyógyszerész BEKES-CSABÁN.

Magyar épület- és műlakatosgyár részv. társaság.

Iroda: **BUDAPEST**

Gyár: V. Váciut 104.

Elvállal mindennemű

épület és műlakatos munkát,

vastető szerkezeikét, hullámlemezépítkezéseket, (raktárak, kapus és pályabódék, vizeldék stb.) Különleges gyártmányok: Mezei és iparvasutak, a szükséges kocsiikkal, téglakocsi, és szabadalmazott téglamintázók, továbbá minden rendszerű kézi és villamos személy- és teherfelvonók, valamint zajtalan gördülő **aczélemmezredőnyök és napellenzők.**

(Neustein-féle ERZSÉBET labdacskok.)

SZÉKSZORULÁS

a legtöbb betegségek forrása ellen. Czukrozott külsejük végett még gyermekek is szívesen veszik

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 15 kr., egy tekeres, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 1 forint o. ó.

ÓVÁS! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjük határozottan Neustein Erzsébet-pilulát. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros-fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és „Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvényszékiileg védett csomagjaink aláírásunkkal van ellátva.

Neustein Fülöp

„Szent Lipóthoz” címzett gyógyszerháza
WIEN, I. Plankengasse 6.

Raktár Debreczenben: Rothschnek V. Emil, Tóth Béla, Balázs Ödön, Mihailovits István, Tamássy Béla, Muraközy László és Füleki Pál gyógyszerházában.

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palacsk az itt levő szalaggal (vörös és fekete nyomás sárga papíron) van elzárva.

Eddig föltulmhatatlan!

Maager Vilmos-féle valódi, tisztított

MÁJOLAJ

törvényes védjeggyel ellátva, Maager Vilmostói Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könynyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama esetknél, melyknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban Bécsben III/3. kor., Heumarkt 3., valamint az osztr.-magyar monarchia legtöbb gyógyszerházaiban.

DEBRECZENBEN: Rothschnek Eugen gyógyszerész urnál, valamint Rickl J. Zeimos, Csanak József urak kereskedésében.

Főraktár és főelárúsítás az osztrák-magyar monarchia részére:

MAAGER VILMOS, Bécs,
II/3, Heumarkt 3.

Utánzat törvényesen tiltatik.